

Kávésok Lapja

XIV. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

4. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII. József-krt. 38. I/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Sz. u. 31. Tel: 1-314-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÜNK MEG?

Február 16-án (szerdán) d. u. 1 órakor előljárósági ülés az ipartestület tanácstermében.

Február 20-ig befizetendő az átalányozott és zenes kávéházak vigalmi adója.

Február 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

Február 28-ig kell beadni az 1938. évre szóló kereseti-, jövedelem- és vagyonadó vallomásokat.

Március 3-án (csütörtök) d. u. 5 órakor évi rendes közgyűlés az ipartestület tanácstermében.

NAPIREND:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1937. évről szóló jelentés.
3. Az 1937. évi zárszámadások előterjesztése és jóváhagyása.
4. Az 1938. évi költségvetés előterjesztése és jóváhagyása.
5. Az alapszabályok 16., 21. és 25. §-a értelmében megüresedett tisztségek betöltése, 5 előljárósági tag, póttagok, 3 számvizsgáló, esetleg megüresedő egyéb tisztségek betöltése.
6. Alapszabályok 26. §-ának módosítása (1936. évi VII. tc. 29. §-a.).
7. Esetleges indítványok. —

Kivonat az alapszabályokból:

14. §. A közgyűlés határozatképes, ha azon az ipartestületi szavazásra jogosult tagoknak legalább 10%-a jelen van.

A napirendre fel nem vett indítványok csak abban az esetben tárgyalhatók, ha azok legalább 10 tag aláírásával, három nappal a közgyűlés előtt, írásban az elnöknél beadattak.

Kivonat az 1932. évi VIII. törvénycikkből:

11. §. Az ipartestületben minden tagnak van tanácskozási és szavazati joga, szenvedő választói joga ellenben csak olyan tagnak van, aki magyar állampolgár és aki az ipartestület működésének területén legalább három év óta üz. képesítéshez kötött ipart.

Tanácskozási és szavazati jogát nem gyakorolhatja és az ipartestületben semmiféle tiszteletbe nem tölthet és semmiféle megbízatást nem kaphat az olyan tag, illetőleg a tagnak olyan helyettese:

1. Aki gyámság, gondnokság, vagy csőd alatt áll;
2. aki büntett, vagy az állam ellen nyereségvagy-

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestülete 1938. március 3-án (csütörtök), délután 5 órakor az Ipartestület tanácstermében (VIII., József-körút 38. I.) tartja meg

18-ik ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre az ipartestület tagjait és a kávéipar barátait tisztelettel meghívja.

Amennyiben a közgyűlésen a tagok nem határozatképes számban jelennének meg, az f. évi március 10-én (csütörtök), délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében ugyanezen napirenddel fog megtertati.

Budapest, 1938. február 1-én.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

54 év óta a főváros vezető tejüzeme a

Telefon: *1-462-65

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Elsőrendű minőségű tej- és tejtermékek

300 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely.

Kávéházak, szállodák, tejivók, kávémérések szállítója.

Budapest, VII.,
Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *1-462-65

ből elkövetett vétség miatt bünvádi eljárás alatt áll, továbbá, aki fegyházbüntetésre, három hónapot meghaladó fegyházbüntetésre, hivatalvesztésre vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll:

3. aki a tanácskozási és szavazási jog gyakorlásának szünetelését, vagy a kapott megbízatás visszavonását kimondó fegyelmi ítélet hatálya alatt áll;

4. aki két évi tagsági díjjal hátralékban van.

Az ipartestületi tagsági jogokat az iparosok személyesen, jogi személyek, a részvénytársaságokat és szövetkezeteket is ideértve, meghatalmazott képviselőjük útján, közkereseti társaságok az üzlet vezetésére jogosított tagjuk útján gyakorolhatják. Az iparnak kiskorú javára gyakorlása esetén az ipartestületi tagsági jogokat az gyakorolja, aki az ipart kiskorú javára üzi.

A közgyűlés után este 9 órakor, a Tarján étterem (II., Zsigmond-utca 27—29.) különtermében társasvacsora. Egy teríték ára 3.50 P. A társasvacsorán vendégeket szívesen látunk. A vacsorán való részvételt kérjük előzetesen bejelenteni. Telefon: 13-03-75.

Szociális kérdések

Minden idő és minden esztendő meghozza a maga problémáit, amelyek jelentőségükhöz képest kisebb-nagyobb erővel megoldatni és érvényesülni kívánnak.

Ezeknek az új kérdéseknek előtérbe nyomulására kétségtelenül bizonyos fejlődés, vagy a viszonyok változása ad okot, ami talán nem lenne baj. A baj ott van, hogy az évek óta felmerült és az újabb kérdések megoldásának alapjául szolgáló régebbi problémáink nem nyertek érdekeinknek megfelelő elintéztést.

Ez évben a szociális kérdések kerültek előtérbe. Most jelent meg az alkalmazottak fizetési szabadságát szabályozó miniszteri rendelet, mely egyben az alkalmazottak minimális munkabérére vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazza. Kiadás előtt áll a vendégipari alkalmazottak munkaidejének szabályozását tartalmazó rendelet.

(Az idestova második évét élő százalérendszer-ről ma már alig beszélnek, legfeljebb annyiban, hogy azzal senki sincs megelégedve.)

Teljes mértékben elismerjük annak a törekvésnek jogosultságát, hogy mindenki magának minél kedvezőbb anyagi lehetőséget, jobb egzisztenciát biztosítson. De szándék és megvalósulás között sajnos nagy a távolság, különösen akkor, ha még a legjobb célzatú törekvések megvalósításához is a legkülönbözőbb tényezők tekintetbevétele és egybehangzása szükséges.

Mindenkor az volt iparunk törekvése, hogy személyzetének emberi megélhetést, szerény életstandardot biztosítson. Ha a kávéipari személyzet kereseti viszonyait a más iparágakban — most már sokszor hatóságilag megállapított — béreivel hasonlítjuk össze, azt kell látnunk, hogy a mi személyzetünk jövedelme még mindig az első vonalbeliek között van. Elhisszük és elismerjük, hogy az élelmiszerek és nyersanyagok drágulása rosszabbá tette a megélhetési lehetőségeket, de ezt a tényezőt a legközvetlenebbül magunk érezzük, akik ezt az áremelkedést semmiképp sem tudjuk áthárítani üzemeink egzisztenciájának védelmére.

Eljutottunk oda, hogy az annyiszor kritizált dumping árak ma már annyira átmentek a köztudatba, hogy azokhoz nyúlni szinte lehetetlen. Tudunk egy esetet, amikor egyik nagyobb üzlet a negyven filléres reggeli kávé árát ötven fillérré próbálta felemelni. Az eredmény napi harminc reggeli elmaradása, amit természetesen a személyzet százaléka is megérez. Vagy a most keresztülvitt literenkénti 2 filléres tejáremelés terheit ki meri és ki tudja áthárítani?

A fizetési szabadság — melynek bevezetését szociális szempontból helyesnek és jogosultnak tartjuk, üzleteink személyzeti kiadásait 3—5 százalékkal emeli.

A minimális munkabér, melynek megvalósítása előbb-utóbb napirendre kerül és amelynek részleteit természetesen még nem ismerjük, és ennek folytán hatásait számszerűleg nem becsülhetjük fel, kétségtelenül többkiadást jelent.

Hasonló a helyzet a minimális munkaidő tekintetében, mely iparunk speciális szempontjainak legméltányosabb figyelembevétele esetén is, több személyzet beállítását és így több kiadást tesz szükségessé.

Tehát többlet itt többlet ott, egyelőre háromféle címen, a negyedik, a tej árának emelése,

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

Kőbányai Polgári Serfözde gyártmánya

A szolid üzleteknél

A jövedelmet előre kiszámíthatjuk. A valódi „Franck“ kávépótléknál a számítás egyszerű: mindig jó minőség + olcsó ár + állandó forgalom = pénz, a kereskedő minden kézmozdulatáért!

Ez mind nagyon szép, — nagyon jó, de miből, uraim, miből?

Csak hozzávetőleges becslés szerint ezek a többletek kiadásainkat 6—8 százalékkal emelik, körülbelül annyival, amennyit — kedvező esetben — tiszta jövedelemnek számítunk.

Mit tehetünk mi ezekkel az új terhekkal szemben? Az áthárítás, áremelés lehetősége szinte ki van zárva, üzemköltségünk, közterheink legjobb esetben stabilak, bár a vízdíjaknak a közelmúltban történt 2 filléres emelését nem igen lehet stabilitásnak tekinteni.

Az illetékes hatóságoknak nem okoz különös nehézséget ezeknek a nagyon szimpatikus törekvéseknek rendeletben való megvalósítása, az államkincstárra ezekből új kötelezettségek nem hárulnak, sőt az esetleges nagyobb kereseti lehetőségek, nagyobb adóalapokat biztosítanak, de mit tegyünk mi, akiknek a zsebére megy a dolog?

Bevételi lehetőségeink fokozására nincsen mód, ily irányú kéréseink évek óta elintézetlenek. Unalmas lenne mindezeket a százszor felemlített dolgokat részletezni és indokolni, tény az, hogy függő ügyeink — függnek.

A legnagyobb lojalitással és tisztelettel viseltetünk hatóságaink iránt, készek vagyunk minden áldozatra, de épp e szociális törekvések megvalósíthatása és a személyzet existenciájának biztosítása érdekében

annyit kívánunk és azt reméljük, tegyék lehetővé üzemeink fenntartását.

Bármilyen nemes és humánus intézkedés megvalósításáról legyen szó, figyelembe kell venni az ipar teherviselőképességét, vigyázni kell arra, hogy a terhek súlya alatt össze ne roskadjon. Még mindig jobb, ha egy iparág alkalmazottainak szerény megélhetést biztosít, mintha az üzletek összeomlásával munkaalakmak megszűnnek és a kenyeret kérő és kenyeret váró munkás legfeljebb jószándékú rendeletekkel vigasztalódhatik.

Mindent módjával, megfontolással és a helyzet figyelembevételével!

M. Gy.

Negyedik bemutató vacsora

Szeiffert kávéház

1938. január 31.

Legutóbbi lapszámunkban megemlítettük, hogy a negyedik bemutató vacsorát a budai Szeiffert kávéházban tartottuk meg, ahol a társaság a kávéház tulajdonosának *Tihaméry Kálmán*nak volt valóban kitűnően ellátott vendége. Ezzel a vacsorával bebizo-

KOLLIN TESTVÉREK

A Kávés Ipartestület tagjainak szállítójaként ajánljuk fel szolgálatunkat az üzemekben használatos mindennemű asztalneműekben u. m. abroszok, szalvéták, kézikendők, törölközőanyagokban stb. textiliákban.

A „FO-TI“ védjegyű saját gyártású Indantrén színnyomatu terasz és kertiabroszok nagybani lerakata. Ingyen költségvetéssel bármikor készsággel szolgálunk.

textiláruk kikészítése és nagykereskedése
BUDAPEST, V., Szent István tér 5. T.: 189-292

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk, amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-nál

Budapest, VIII., József-körút 38
Telefon: 1-392-77. Saját pörkölt üzem

nyult az, hogy a budai kartársak éppolyan gasztronomikus felkészültséggel, szakmai tudással várják vendégeiket mint a pestiek.

A bemutató-vaSORÁKNAK idestova egész törzsközsége alakult ki. A testület vezetősége, a jury tagjai, a kartársak és a sajtó képviselői immár teljes mértékben meggyőződtek arról, hogy a budapesti kávéházak kivétel nélkül díszei a fővárosnak, a közéletnek pedig fontos tényezői.

A vacsora vendégei között elsőnek Dr. Éber Antal kamarai elnököt említjük meg, ki leányával és vejével *Minich* Aladár építésszel jelent meg. A kereskedelmi és iparkamara tisztviselői közül *Moór* Jenő, dr. *Lipcsy* Ádám és dr. *Jeszenszky* Gyula vettek részt. A II. ker. előjáróságot dr. bárcziházi *Bárczy* László tanácsjegyző képviselte, *Márkus* László az Operaház igazgatója, a jury elnöke képviselőként *Morlin* Amadé főtitkár vett részt a vacsorán. A vendégek közül még felemlítjük *Losonczy* Gusztávot, a K. Áruforgalmi Rt. igazgatóját, *Szentesy* Lajost, a m. kir. Színművészeti Akadémia főtitkárát, *Vári* Lajost a Szakácskör elnökét. Szeretettel köszöntötték és ünnepelték az összes megjelentek *Szeiffert* Antalt a kávéház alapítóját, testületünk egykori közszeretetlen álló alelnökét.

A vacsora étlapja a következő volt: spárga-crém leves, hideg töltött tojás cardinal módra, szűz peccsenye Colbert módra, Szarvasgombás kappan, rizi-bizi, befőtt, fagyasztott tejszín, vegyes sajt, fekete. — Magvas Barack, Dréher sör, Egri bikavér (Állami pince), Badaacsonyi kéknyelű (Schneider A. pince).

A peccsenye után

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,
Vörösmarthy-utca 47b. — Telefon: 1-213-85.
Az ország legregibb, modernül berendezett gőzmosódája.

Mészáros Győző volt az első felszólaló, aki — mint mondotta — nyugodt lélekkel állapítja meg, hogy ez a bemutató is teljes mértékben szolgálja azt a célt, melyet magunk elé tűztünk. Illusztris vendégeink előtt ismerteti vacsoráink célját, mellyel szolgálni kívántunk: a kávéipar felkészültségének és teljesítőképességének dokumentálását, ami úgy véli teljes mértékben sikerült. A megjelent vendégeket — első sorban dr. Éber Antalt és hozzátartozóit üdvözölve köszönetet mond a házigazdának áldozatkészégéért, hogy a testület által felvetett gondolatot ilyen szépen megvalósította, és ezzel a negyedik vacsorával sikerült igazolni a kitűzött célt.

Meleg szeretettel üdvözlö a testület nesztorát *Szeiffert* Antalt, kedves régi barátunkat, a kávéház alapítóját, aki megjelenésével bizonyította, hogy szeretettel ragaszkodik iparához és régi barátaihoz.

Éber Antal köszönetét és örömét fejezi ki, hogy a kávéipar és a kávéház gazdája alkalmat adott arra, hogy itt megjelenhessen és láthassa, hogy ez az ipar mit produkált. Látjuk, hogy a kávéház intellektuális-életvezetek mellett mit nyújt a gyomornak.

Melankólikus gondolat fogja el, amikor fiatal-ságára gondol, amikor sok eszme és gondolat született meg a kávéházban. — Históriaink lapjai is bizonyítják ezt, hiszen március 15-e is kávéházban született. Ma a sport és az életviszonyok alakulása főleg a fiatalságot vonja el a kávéházaktól. Azt hiszi, hogy ezeket a szempontokat össze lehet egyeztetni. A kávéházi élet és ipar nagy rugalmassággal bír. *Mészáros* Győző elnök egészségére emeli poharát, aki ennek a testületnek agilis elnöke, és akinél jobbat ez a testület nem választhatott volna magának.

Patai Lajos a házigazdát köszöntötte és a vendégek nevében köszönte a vendéglátást.

Éjfél volt, amikor a társaság a legjobb hangulatban szétoszlott.

Jótevény egyesület HASZNÁLT
Kávéházi székeket
KERES MEGVÉTELRE.

Árral megjelölt ajánlatokat kérjük
a lap kiadóhivatalába.

A kávéházi vendég hozzászól

A vendéglátó iparokban foglalkoztatott személyzet munkaidejének kilátásba helyezett törvényes szabályozását rokonszenvvel fogadják mindazok, akik a munkaviszony területein az erkölcsi törvények elismerését kívánják.

Dr. *Halla Aurél* államtitkár úr igazi szociális érzéssel mutatott reá a „*Kávésok Lapjának*“ legutóbbi számában megjelent cikkében a munkaidő kérdésében a törvényes szabályozás hiányára.

Magamnak, mint kávéházi vendégnek, s gyakorlati jogásznak nem egyszer kellett hallanom néhány kávéházi alkalmazott panaszát: „Tíz esztendő óta nem volt pihenő napunk. Pestkörnyéki lakásunkról a város szívébe levő munkahelyünkre évről-évre, napról-napra szakadatlanul hajnalban indulunk és csak késő este térünk haza halálos fáradtan. Boldogan végezzük munkánkat, hogy családjunkat fenntarthassuk. Csak az bánt, hogy nincs egyetlen pihenő óránk sem, s hogy gyermekeinket csak nagyritkán láthatjuk.“

Törvényhozásunk szociálpolitikai alkotásai, s a Kávés Ipartestület illetékes tényezői intézkedései most arra vannak hivatva, hogy közmegyugvásra szabályozzák az alkalmazottak munkaidejét.

Elsőrendű kívánalom, hogy a pihenőnapot megváltani nem szabad.

A vendégeknek, akik otthont, pihenőhelyet és megnyugvást keresnek a kávéházban, megnyugvásának egyik előfeltétele, hogy magának a vendéglátó alkalmazottainak lényegesen keltsen megnyugvást, ezt a hatást, pedig csak a megelégedett és kellően kipihent személyzet keltheti.

A kávéháztulajdonosok a közelgő nagy idegenforgalmi tűzpróbára tekintettel is elismerésre méltó módon biztosítani kívánják a kiszolgálás és ellátás lökéletes és pontos rendjét. Ily körülmények között a napi 8 órai munkaidő bevezetése ebben az ágazatban ma még rendkívül nehéz, aminthogy pld. Ausztriában és Németországban sem tudták bevezetni a napi 8 órai munkaidőt. A szociális belátástól áthatott munkaadó a túlórákat aránylag rendesen díjazza, de sajnálatos módon hallok oly jogsérelemről is, hogy vannak alkalmazottak, akik hosszú esztendőket át aldozzák fel pihenőnapjukat is a legesekélyebb ellenérték nélkül.

A kávéházak barátai, akik egyrészt a kávéháztulajdonosok szakértelmét s üzemiük kiváló irányítását

Gschwindt-féle

**Aqua vitae és egyéb likőr különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek**

elismerik, látják a személyzet kiváló munkateljesítményeit is. Ez a munka a teljes erkölcsi elismerés mellett megérdemli az anyagiak terén is az igazságos szabályozást abban a szellemben, amiért arra a Budapesti Kávésok Ipartestületének nagyérdemű elnöke a kávésmesterség évszázados történeti könyvében, e céhi hagyományra rámutat, amelyek ma is példátadóak a kenyéradó kávésgazda és dolgozó házanépe viszonyára.

Dr. Boda Ernő.

m. kir. kormányfőtanácsos.

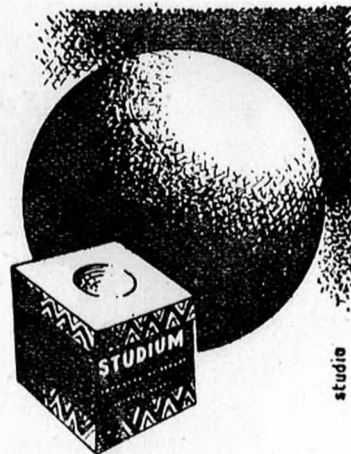
A fizetéses szabadság

A Budapesti Közlöny január 30-iki száma közli, a m. kir. iparügyi miniszternek 3000—1938. Ip. M. számú rendeletét a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937:XXI. tc.-nek végrehajtása tárgyában.

A rendelet 3 fejezetre oszlik. Az első a tisztviselők munkaidejét, a második a legkisebb munkabéretet és a harmadik az évenkénti fizetéses szabadságot

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Kréta, Vegyészeti Gyár
és Keresk. rt.

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

PAITZ JÁNOS

Budapest, VII.,
Akácfa uca 55.
TELEFON: 140 629

Új és használt teljes KÁVÉHAZI
berendezések, BILLIÁRDASZTA-
LOK, dákók, golyók nagy raktára
E L A D Á S - V É T E L

rendezi. E három fejezet közül iparunkat csupán a fizetési szabadságot szabályozó harmadik fejezet érdekli, minthogy az általános rendelkezések szerint a munkaidőre és a legkisebb munkabérekre vonatkozó rendelkezésekre vonatkozólag külön rendeletek foglalkoznak intézkedni.

A következőkben áttekinthető táblázat formájában ismertetjük az alkalmazottak fizetési szabadságáról szóló igényét. A táblázat után kérdésekben és feleletekben foglalkozunk a többi tudnivalókkal.

Táblázat az alkalmazottak évenkénti fizetési szabadságáról.

Betöltött szolgálati idő években	Tanoncok, gyermekek, 16 éven aluli fiatalok	Munkás, szolga, iparos-segéd	Munkás, szolga, altiszt, iparos-segéd — aki legalább 10 alkalmazott munkájára irányító	Tisztviselők
			az évenkénti fizetési szabadság tartama napokban	
1		6 nap	6 nap	6 nap
2	14 nap	6 nap	6 nap	6 nap
3		6 nap	6 nap	12 nap
4		6 nap	6 nap	13 nap
5		8 nap	12 nap	14 nap
6		8 nap	12 nap	15 nap
7		8 nap	13 nap	16 nap
8		9 nap	13 nap	17 nap
9		9 nap	14 nap	18 nap
10		9 nap	14 nap	19 nap
11		10 nap	15 nap	20 nap
12		10 nap	15 nap	21 nap
13		10 nap	16 nap	22 nap
14		11 nap	16 nap	23 nap
15		11 nap	17 nap	24 nap
16		11 nap	17 nap	24 nap
17		12 nap	18 nap	24 nap
18		12 nap	18 nap	24 nap
19		12 nap	18 nap	24 nap
20		12 nap	18 nap	24 nap

További tudnivalók:

Mi történik, ha az alkalmazott munkakörében előlép?

Ha a munkaadó a munkást, szolgát, altisztet segédnek vagy tisztviselőnek, a segédet pedig tisztviselőnek osztja be, úgy a szabadságidő csak az új munkakörben eltöltött egy év után lép hatályba.

Mi történik, ha szerződés vagy szokás alapján eddig a fentieknél hosszabb volt az alkalmazottak szabadságideje?

Ha a szerződés, szokás vagy megállapodás alap-

ján a fizetési szabadság ideje a fentieknél hosszabb időtartamú, úgy ennél rövidebb időtartamú szabadságot nem lehet adni.

Be lehet-e számítani a szabadság idejébe az alkalmazottak hibáján kívüli munkaszüneteket?

A szabadság idejébe nem lehet beszámítani a törvényes munkaszüneti napokat, továbbá a betegség, baleset stb. miatti nem teljesített szolgálat idejét, kivéve, ha ez a szabadság megkezdése után következett be.

A szolgálati időnek betegség, katonai szolgálat vagy az alkalmazott személyén kívül álló körülmény folytán bekövetkezett három hónapot meg nem haladó, valamint az alkalmazottnak egyéni vagy családi okból önhibáján kívül kényszerült 14 napot meg nem haladó megszakítása a szabadsághoz szükséges folytonosságot nem érint.

Ugyiszintén az első esztendőn túl folytatott szolgálatokat a szabadság időtartamának növekedése szempontjából az esetben is folytonosnak kell tekinteni, ha a munkaadó a munkaviszonyt egy évet meg nem haladó időre megszakította, vagy ha a munkaviszony katonai szolgálat miatt szakadt meg.

Az üzlet tulajdonosának változása befolyásolja-e szabadságidőt?

Az üzlet tulajdonosának változása a szolgálati idő folytonosságát nem szakítja meg.

Beszámítható-e a szolgálat folytonosságába az alkalmazott 16 évének eltelté előtti és a tanoncidő?

A szabadságidő növekedéséhez szükséges folytonos szolgálathoz az alkalmazott 16-ik életéve előtt eltelt idő, nemkülönben a tanoncidő nem számítható be.

Mely szolgálati évek számítandók a szabadságidő növekedése szempontjából.

A fizetési szabadság legrövidebb tartamának növekedése szempontjából az 1937. évi január hó 1. napjától eltelt szolgálati időt kell számítani.

Mikor kell a szabadságot megadni?

A fizetési szabadságot a munkaadó ez előírtnál korábban is megadhatja, de a jogot adó szolgálati év elteltétől számított 10 hónapon belül okvetlenül meg kell adnia.

Hogyan kell a szabadságot megadni?

A szabadságot osztatlanul kell megadni. Megegyezés alapján azonban hattól-tizenkét nap szabadságidőt legfeljebb 2 részre, ennél hosszabbat legfeljebb 3 részre megosztva lehet adni, de egy résznek legalább 6 napot kell kitennie. Amennyiben lehetséges, a szabadságot április-szeptember hónapokban kell megadni. A munkaadó legalább 15 nappal korábban köteles az alkalmazottat a szabadságidejéről értesíteni.

Mit és mikor kell az alkalmazottnak a szabadságidő alatt fizetni?

A szabadságidőre az alkalmazottnak rendes illetményeit (törzsfizetés, lakáspénz, rendszeres pótlék stb.) meg kell adni. Ha a munkaadó a szabadság megkezdése előtt az illetményt nem fizeti meg, úgy köteles azt a rendes fizetési napokon a szabadságon lévő alkalmazottnak postán elküldeni. Változó illetmények esetében a szabadságot megelőző évben elért rendes illetményei átlagát kell alapul venni.

Szabad-e az alkalmazottnak a szabadságidő alatt munkát vállalnia?

Az alkalmazottnak nem szabad a szabadságidő alatt munkát vállalnia. Ellenkező esetben a szabadságidőre elveszti illetményeit. Ha a munkaadónál tölti ki a szabadságot, úgy az meg nem adottnak tekintendő.

Meg kell-e adni a szabadságot a felmondási időben is?

Ha a munkaadó felmond, úgy a szabadságot a felmondási idő alatt meg kell adnia még akkor is, ha a szabadságidő meghaladja a felmondási időt.

Milyen nyilvántartást köteles a munkaadó vezetni?

Nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetnie az alkalmazottak nevét, születési helyét és napját, szolgálatbalépésük évét és napját, szolgálati beosztásukat és szakképzettségüket, fizetéses szabadságuk kezdetének és végének napját, a szabadságidőre kifizetett illetményeiket. Ezt a nyilvántartást az ellenőrzéssel megbízott hatósági közegnek kívánatra be kell mutatni.

Lemondhat-e az alkalmazott a szabadságidőre vonatkozó jogairól?

Nem mondhat le. Minden ilyen lemondás semmis.

Mikor lép a rendelet életbe?

A rendelet már 1938. február hó 1-én életbe lépett.

SZÁZÉVES KRÓNIKA

A PEST-BUDAI KÁVÉSIPAR 1838-BAN

Közlő: Mazsáry Béla dr.

I.

Az 1838. év Pest és Buda, vagy mint már akkor széltében nevezték, Budapest történetében szomorú emlékü esztendő ugyan, de mégis nagy fordulópont a két város fejlődése történetében.

A Nagy Árvíz, mely száz évvel ezelőtt, 1838.

Finom teakeverékek

Speciálisan kávéházi igényeknek erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál — Royal — Angol rendszerű teakeverékek

originál 250 és 5 kg-os ládákban, úgyszintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től

Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 1—392—77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat).

március 13-án rázudult a két városra, azokat a borzalmak és siralmak helyévé tette. A Nagy Árvíz 2281 házat döntött romba, 827-et erősen megrongált és a megmaradt 1200 ház sem volt mind teljesen ép.

Legkevesebb ház dőlt romba a Belvárosban és az Uj- vagyis Leopoldvárosban. Legnagyobb volt a pusztulás az elővárosokban, főként a Józsefvárosban. A budai oldalon a Tabán és a Viziváros szenvedtek legtöbbet. (Der Spiegel. 1838. I. 202. o.)

• Az csak természetes, hogy a legtöbb kávéházat is elöntötte az ár s szinte teljesen tönkre tette berendezéseiket. A magasabban fekvők, melyekhez az ár nem ért fel, valóságos tömegszállásokká, menedék-helyekké alakultak át.

A Nagy Árvíznek igen érdekes és kávéháztörténelmi szempontból elsőrendű történelmi értékű leírás maradt ránk a kor legkedveltebb s letehetséges magyar festőjének, Barabás Miklósnak naplójában. (Lásd: Bevilacqua—Mazsáry: Pest—Budai Kávéházak. II. k. 1101. o.) A napló, melyet Kézdi Kovách László 1902-ben adott ki, bennünket érdeklő részletei a következők:

„Másnap az inasomat megbíztam, béreljen ki egy dereglyét minden áron, ha kap. Kapott is egyet 40 pengő forintért.

A Fürdő-utcában, a „Kávéforrás“ előtt szálltunk a dereglyébe. . . nem indulhattunk rögtön Buda felé, olyan erősen zajlott a jég. Két órai munkába került, mire a tulsó partot elértük.

Budán a „Szarvas“ kávéházba mentem be reggelizni, ahol olyan ügyes tulajdonosné volt, hogy mikor meghallotta, hogy Pesten mindent a fele porcióra szállították le, ő is rögtön elég apró poharat tudott előteremtteni a fele adagok számára. Én any-

Salgó gőzmosógyár és fehérneműkölcsönző

A legmodernebb berendezés. Mo:ás lágyított vízben.
VI., Vörösmarty ucca 54. - Telefon: 1-162 86
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

nyira fölingerültem a kapzsiság láttára, hogy főnhangon így kiáltottam a vendégekhez: „Pesten a szükség kényszerítette a kávésokat arra, hogy árvíz idején csak fél porciókat adjanak, de tegnap már a vidékiek is bejöhettek a városba s így a kávésok is a rendes adag kávéat adják. Maga ellen vét itt minden pesti ember, ha a kárt nem vallott budai féltől fele adagot is elfogad, mikor a kárt vallott pestiek egész adagot adnak.“ Ezzel ott hagytam a kávéházat s azt hiszem, a pestiek mind ott hagyták.“ (173—175. o.)

Érdekes, hogy Barabásnak ez már a második árvízi élménye volt. 1830-ban, mikor a bécsi festőakadémián tanult, része volt az azévi bécsi árvízben, amely azonban sokkal enyhébb lefolyású volt, mint az 1838. évi pesti Nagy Árvíz. Erről a bécsi árvízzel írja többek közt: „Reggel a kávéházban hallottam a szomorú valót, hogy árvíz van.“ (U.ott. 63. o.)

II.

Most pedig nézzük, mit írnak a pest-budai lapok az 1838-ik esztendő folyamán a pesti kávésokról és kávéházakról.

Az ár lepadása után természetesen mindenki hozzáállott a ház helyreállításához, avagy az újjáépítkezéshez. Legjobban a fogadók siettek a helyreállítással és két-három heti megfeszített munkával helyre is állították szobáikat, éttermeiket és kávéházaikat. (Der Spiegel. I. 216: és 248. o.)

A híres Kemnitzer-kávéház, melyről már 1827-ben azt írja Hoffmannsegg gróf magyarországi utleírásában, hogy ez Európa legnagyobb és legfényesebb kávéháza, ott állván a Feldunasor és Nagy-Híd-utca (a későbbi Angol királynő szálló, ma a Pénzügyi Központ háza a Mária Valéria és Deák Ferenc-utca) sarkán, mely mint egy előretolt előrs elsőnek állott a tomboló áradat útjában, szenvedett legtöbbször, de május közepén ez is újra régi fényében ragyogott.

„A híd melletti Kemnitzer-házban levő híres, régi kávéház — olvassuk a „Der Spiegel“ május 16-iki számában, — melynek belsejét az árvíz annyira összerombolta, épp most nyílt meg teljesen újjászülve. Most még sokkal barátságosabb és ízlésesebb, mint azelőtt volt és miután Wersak úr, a kávéfőző, valódi, jó italokról, a legolvasottabb lapok és ujságok kitűnő választékáról és minden egyéb kényelemről

gondoskodott, ez az impozáns kávéház minden kétségen felül csakhamar ugyanannak a nagy látogatottságnak örvendő, mint annak előtte.“ (I. 311. o.) Megjegyezzük, hogy Wersak János ez időben a kávéstársulat alelöljárója volt. (Bevilaqua—Mazsary i. m. I. k. 118. o.)

A Nagy Árvíz okozta kényszerű tatarozásokon és átalakításokon kívül, csak egy nagyobb szabású kávéházátalakításról olvasunk az akkori hírek közt. Privorszky Ferenc a később szegényen elhalt nagy pesti kávéház-alapító, a pesti kávéstársulat több éven át volt főelöljárója, ez év nyarán vette át az akkori Urak-utcájában (később Koronaherceg, ma Petőfi Sándor-utca) állott Libaschinszky-ház kávéházát, melyet 1843-ban aztán Pillvax Károlynak adott el. Erről a nagyszabású átalakításról a Der Spiegel október 31-iki számában ezeket írja a „helyi hírek“ újdondásza, vagyis az akkori riporter:

„Pesten tudvalevően sok kiválóan szép és elegáns kávéház van, úgy, hogy nemcsak vetekednek Bécs elsőrangú ilyen mű intézményeivel, hanem némely tekintetben felül is mulják azokat. Tehát igen nehéz a mi városunkban e téren olyasvalami újat alkotni, ami annyira kiváló, hogy magára vonja a köz figyelmét és Privorszky Ferenc úrnak mégis sikerült az Urak-utcájában levő Libaschinszky-ház új, tágas kávéházhelyiségét oly módon újra aranyszírozni és dekorálni, hogy most felettébb meglepő látványt nyújt és Pest nyilvános társalgási helyeinek valóságos díszje. A festés, melyet a közismert, derék Engelsberg szobafestő úr végzett, éppen olyan barátságos, mint amilyen ízléses; a bécsi Gruner-től való négy pompás billiárd semmi kívánni valót nem hagy hátra és a gázvilágítás, melyet Weber úr, a dícséretreméltóan közismert bádogosmester szerelt fel, a legpazarabb hatású, egyedülálló a pesti kávéházak közt. Azonkívül egész sor bel- és külföldi lapot és ujságot találni ott, valamint jó társaságot, barátságos kávéfőző-párt, kész kiszolgálást, kiválóan elkészített hideg és meleg italokat (közülök a Privorszky úr által kitalált „Cachuca-Nektár“-t ajánljuk leginkább), melyeket mind a legelegánsabb edényekben szolgálnak fel.“ (II. 696. o.)

Ugylátszik a szemes babkávé hamisítása akkor is épp úgy virult, mint akáresak ma, ezért a Der Spiegel külön cikket hoz a kávéhamisítókról s a hamisított kávé felismerhetése módjáról. (II. 435. o.)

A Pesther Handlungszeitung legfrissebb külföldi tudósításai állandóan tájékoztatják a pesti publikumot a kávé világpiaci áraitól. Így az augusztus 19-iki számban olvashatjuk a „legfrissebb“ londoni kávé-tözsde jelentést július 24-éről, hogy a kávé állandóan „lanyha“, 2417 bála Rio-ból alig kelt el valami, jó és szép közönséges áru 35½-től 39. egyes szép színű

fajták pedig 41—42½ schillingen keltek el. Még lanyhább a július 28-iki amszterdami kávé-aukcióról szóló jelentés. (26. és 41. o.)

A kávéházból, a Café Spectacel-ből fejlődő Cabaret és Orpheum párisi öséről szól a Honművész „Kávé- és Színház” című párisi tudósítása:

„Ápril 15-én nyitattott meg Párisban a boulevard bonne nouvelle-on egy kávéház, melyhez egyszersmind színház is van csatolva; de itt törvény határozata szerint csak földszinti helyet s egy karzatot lehet építeni. Mindkét helyen márvány-asztalkák, padok, tabourettok állanak. Naponnan zárva van a kávéház, s csak délelőtti 6 órakor nyitattik meg; a mutatványnak nem szabad tovább, mint 11½ óráig tartani, valamint a kávéháznak sem éjjelen túl nyitva maradni. A terem légszesszel világítattik. Csak egy felvonásos vaudevillek adának, melyekben 6 személynél többnek játszani nem szabad.” Boldog Párisiak, nekik már 1838-ban volt kávé színházuk, nekünk meg 1938-ban nincs. (I. 335. o.)

Igen elégikus, az öregedő színészek nyomoráról elmélkedő, a Honművész másik párisi tudósítása, mely imígyen szól: „A színészek kávéháza Párisban — ronda füstös lyuk inkább, mint ház, hol az elbocsátott és kiöregedett színészek és színésznők összegyűlnek és — színpad iránti vágyukhoz mért viszonyban — a kávéház fa-erkélyén sóhajtoznak.” A színészek kiöregedéséről és nyomorgatásáról írt hosszabb meditációt azzal zárja, hogy: „A nyomorúak minden nemének számára kórházak, enyh- és védhelyek épülnek; a drámai művészet elévültjeinek, nyomorultjainak csak egy kávéházuk, azaz nyugalom nélküli védhelyük van; hajh! nálunk (értem Magyaroknál) az sincs.” Ezzel a méla híradással ki is merítettük az 1838. évi kávéházi vonatkozású sajtóközleményeket.

H I R E K

Évi rendes közgyűlés. A fennálló rendelkezéseknek megfelelően az évi rendes közgyűlés f. é. március 3-án (csütörtök) délután 5 órakor a testület tanácsstermében fog megtartani. Az évi közgyűlés szolgál alkalmat arra, hogy kartársaink összesége tudomásul vegye a testület egy évi munkáját és felszínre hozzon olyan kívánságokat és óhajtasokat, amelyek megvalósítása ipari érdek. Evégből kívánatos, hogy azon kartársaink minél többen vegyenek részt. A közgyűlést este 9 órakor a Tarján étteremben (II., Zsigmond-u. 27—29.) társasvacsora követi. Teríték ára 3.50 P. Kérjük kartársainkat, hogy a társasvacsorában minél nagyobb számban vegyenek részt.

Győződjék meg kártyáink kiváló minőségéről.

CHROMO MAGYAR ÁLTALÁNOS
PAPIRIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÁRTYAGYÁRA,
B U D A P E S T.

Gyártelep és iroda:
X, Fűzér-utca 37-39
Telefon 148 420

Városi lerakat:
VI., Liszt Ferenc tér 5.
Telefon 119-041.

Az eucharisztikus világkongresszus hitbuzgalmi csoportjának felkérésére testületünk elnöksége körlevélben hívta fel a testület tagjait, hogy a kongresszust megelőzőleg — még március hónap folyamán — adjon római katolikus vallású személyzetének és családtagjainak módot, és alkalmat arra, hogy a főváros egy vagy több templomában (a jelentkezők számához képest) tartandó 3 napos lelki gyakorlatban és negyedik napon végbemenő szent áldozásban résztvegyenek. — Azt hisszük, ehhez a felhíváshoz nem kell külön kommentár, a mai idők nehéz küzdelmei mellett sokszoros szükség van a vallásos hit erejére. — Meg vagyunk győződve, hogy kartársaink valláskülönbség nélkül azon lesznek, hogy tekintetbejövő személyzetük e lelki gyakorlatokon résztvegyen és amennyiben ők maguk is római katolikusok: jó példával fognak előjárni. — A jelentkezési íveket kérjük mielőbb testületünk irodájába visszajuttatni.

Az eucharisztikus világkongresszus vendégellátó csoportja, mostan köti le a kongresszus alkalmából ideérkező idegenek étkezését. Evégből a csoport megbízottai meglátogatják a jelentkezett kartársakat és velük *egyenként* állapotodnak meg a kiszolgáltatandó étkezések száma, minősége és ára tekintetében. Aki még utólag részt akar venni az akcióban, forduljon a vendégellátó csoport vezetőségéhez IV., Vámház-körut 2.

MÁZOLÓ ÉS FÉNYEZŐ ÜZEM

Vállalja

KÁVÉHÁZI ÉS VENDÉGLŐI TERASZ ÉS SZÉKEK FESTÉSÉT

GOLDBERG, Vörösmarty-ucca 11/b.
Telefon: 332-179.

Hattyu gőzmosó és fehérnemű
 kölcsönző vállalata
száraz vegytisztítás és festés
 Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 1-385-59
 Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül
 berendezvel Legkíméletesebb mosási-rendszer.

A **Budapesti Nemzetközi Vásár** 1938 április 29-től május 9-ig fog megrendezésre kerülni és arra mar eddig is több száz magyar cég és számos külföldi állam jelentette be részvételét.

A **mesterképző ipari tanfolyamokról elkészült a rendelet-tervezet.** Az iparügyi minisztérium illetékes szervei már elkészítették az ipari mesterképző tanfolyamok szabályozására vonatkozó rendelet-tervezetet. A tervezet meghatározza a tanfolyamok célját, anyagát, valamint azt, hogy ki vehető fel a tanfolyamokra és milyen képesítésre van szüksége annak, aki a záróvizsgát leteheti. Meghatározza a rendelet, hogy a tanfolyam legfőbb célja az, hogy a magyar iparnak olyan szakembereket képezzen, akik a tanfolyam sikeres elvégzése után szakmájuk önálló művelői lesznek. A tanfolyam idejét legalább három hónapban kívánja megállapítani. Meghatározza azt is, hogy ezeknek a tanfolyamoknak lehetőleg olyan időre kell esni, amikor az illető iparban úgynevezett holt szezon van. A tanfolyamra való fölvétel feltételei a következők: Hazai ipari szakiskola sikeres elvégzésének igazolása végbizonyítvány alapján, legalább másfél illetve kétévi segédidő és sikeres fölvételi vizsgálat. Nem kell fölvételi vizsgát tenni annak, akinek négy polgári, vagy középiskolai végzettsége van. A záróvizsga anyaga, szakmába vágó rajz és költségvetés önálló elkészítése, mester-munka bemutatása és az általános szakismeretek megállapítása.

A **dunaparti gyorsvasút terve.** A Közmunkatanács megkezdte a dunaparti gyorsvasút tervének kidolgozását olyan elgondolás alapján, mely szerint a gyorsvasút az újpesti Váci-útról fog kiindulni és a Dráva-útnál kanyarodik majd ki a Duna partjára. Itt a folyóparton halad egészen a Soroksári-útig. A Lánchídnál és a Ferenc József-hídnál aluljárót létesítenek. Az útvonal teljes kiépítésének a költsége 3.6 millió pengő lesz a Közmunkatanács számítása szerint.

Kitiltották a fővárosból a természetes jeget. A székesfőváros polgármestere már hónapokkal ezelőtt megtiltotta, hogy a Rákospatakból jeget vágjanak és azt a nyári hónapokra vermeljék. Ezzel egyidejűleg megtettek minden intézkedést arra nézve, hogy a pestkörnyéki községekből ne hozhassanak be természetes jeget a főváros területére. A természetes jégnek Budapestről való kitiltása érzékenyen

érintette ama pestkörnyéki községek lakóit, akiknek ez évek óta egyedüli fő kereseti forrásuk volt. Beadványokkal fordultak tehát a főváros illetékes ügyosztályához, valamint a kereskedelmi miniszterhez, hogy legalább hűtési célokra engedélyezzék a természetes jég behozatalát. Arra is hajlandók lettek volna ezek a jégárusítók, hogy minden jégküldeményt orvosi vizsgálatnak vessene kalá, s így állapítsák meg, hogy a beszállításra kerülő jég nincs-e megfertőzve és így megfelel-e a közegészségügyi követelményeknek. A kérelmet úgy a polgármester, mint a kereskedelmi miniszter elutasította.

A **magyar tejvállalatok Londonban vajeladási irodát nyitnak.** A magyar vaj egyre jobban hódít a külföldön, különösen Angliában, amely a magyar export 50%-át veszi át. Sajnos, az angol fogyasztó ennek ellenére sem ismeri az igazi jó magyar vaját, mert azt Angliában előzően más vajakkal, vagy növényi zsiradékkal equalizálják. A magyar tejipari vállalatok ezért most elhatározták, hogy Londonban vajeladási irodát állítanak fel, amely majd közvetlenül juttatja a magyar vaját az angol fogyasztókhoz, akik így valódi magyar vajhoz jutnak s bizonyos, hogy ennek kelendősége csak fokozódni fog Angliában. Értesülésünk szerint a Külkereskedelmi Hivatal a legmelegebben támogatja a tejipari vállalatok akcióját.

Ismét megnyitják a zürichi magyar borházat. Évekkel ezelőtt a magyar bor propagálásának érdekében a földművelésügyi minisztérium vendéglőt és borházat létesített Zürichben. A kinstárt e vállalkozással kapcsolatban jelentős veszteség érte, éppen ezért bezárták a borházat és az ingatlant a hitelezők értékesítették. Most egy tőkecsoport alakult, hogy a borházat ismét üzembe helyezze. A svájciak 200.000 frank értékű bort vesznek át és a borház vezetésére magyar embert kívánnak szerződtetni. Szó van arról is, hogy a zürichi magyar borház feltámasztásában egy előkelő, fővárosi pénzintézet is részt vesz.

Terv egy belföldi kávéhántoló létesítésére. Egy kávéimportőr tervezetét dolgozott ki a csepeli kikötőben létesítendő kávéhántoló telepre. Az európai kikötőkbe ugyanis a kávé nagyon gyakran úgynevezett szaruhártyában érkezik és a hántolást a kikötőkben végzik. A terv az lenne, hogy a csepeli kikötőbe is szaruhártyában érkezék a kávé, ami azt jelentené, hogy a hántolási munkabér belföldön lenne fizetendő és ez egyrészt munkaalkalmat teremtene, másrészt csökkentené annak a nemes devizának a mennyiségét, amelyet a kávéért külföldre kell átutalni. De lehetővé tenné azt is, hogy a hántolatlan kávé szaruhártyájától megszabadítottan a csepeli kikötőből külföldre expedíálják. Állítólag a terv megvalósítás előtt áll, amennyiben a csepeli kikötőben erre a célra már megfelelő hely rendelkezésre is áll és egy nagy bank is hajlandó az építkezést finanszírozni.

Ipari és közigazgatási hírek

A természetben adott szolgáltatások pénzbeli egyenértékének újbóli megállapítása. Az OTI igazgatósága időközönként megállapítja a munkavállaló részére nyújtott természetbeni szolgáltatások pénzbeli egyenértékét. Ezt a megállapítást a belügyminiszter jóváhagyása erősíti meg. Az OTI igazgatósága a természetbeni szolgáltatásoknak pénzbeli egyenértékét továbbra is a belügyminiszter 213.209/1937. XI. sz. rendeletével jóváhagyott 121.757/1937 sz. határozattal jóváhagyott összegben állapította meg. Az igazgatóság megállapítása szerint a korábbi határozat meghozatala óta az egyes közszükségleti cikkek piaci árában nem következett be olyan értékű változás, amely a legutóbb megállapított egyenértékeknek megváltoztatását indokoltá tenné. A természetbeni járandóságok tehát az OTI igazgatóságának határozata alapján, — amit a belügyminiszter 215.318/1937. sz. rendeletével jóváhagyott — továbbra is változatlanul érvényben maradnak.

OTI-járulékoknak a Kisipari Hitelintézet útján való fizetése. Az OTI munkaadói járulékot az iparosság a Budapesti Székesfővárosi Kisipari Hitelintézetnél is kiegyenlítheti az OTI-nak az intézetnél vezetett számlája javára történő befizetés útján. Az intézet igazgatósága kéri, hogy az OTI javára történő befizetés esetén: 1. befizető nevét (cégét és pontos címét), 2. a munkaadói törzsszámát és 3. a biztosítási ágat, amelynek a befizetés jóváírandó (betegségi és öregségi, vagy baleseti biztosítási ág) a Kisipari Hitelintézet igazgatóságával feltétlenül közöljék.

Táblai ítéletek társadalombiztosítási ügyekben. A budapesti királyi ítélőtábla 50—1197/13—1936. számú ítélete szerint a különféle áruk eladásainál elért legjobb eladási eredményre kitűzött jutalom biztosítás tekintetében számbavehető javadalmazásnak nem minősíthető. Ugyancsak a budapesti királyi ítélőtábla 40—7269/7—1936. számú ítélete szerint a társadalombiztosító intézetnek nem volt igaza, amikor a tag anyja igényjogát azért nem állapította meg, mert az anyát a tag atyja köteles eltartani. Mivel a tag atyjának havi jövedelme az 50 pengőt meg nem haladta, tehát indokolt, hogy az anyát gyermeke tartsa el.

TIVOLI mustár, málna, citrom-,
narancs-szörp, ketchup
Worcestershire halkonzervek
GOTTLIEB GYÁRTMÁNY
TELEFON: 296-702.

Tanszerekkel el nem látott tanonc iskolamulasztása. A Kihágási Tanács 2348—1937. kih. sz. alatt hozott III. fokú ítéletével terhelt iparost tanoncának iskolamulasztása miatt emelt vád és annak jogkövetkezményei alól felmentette a következő megokolással: A Kihágási Tanács terheltet a kihágás vádjá alól felmentette, mert a tanszerek hiánya miatt az iskolából hazaküldött tanonc távollétét igazoltan iskolamulasztásnak minősíteni és ezen az alapon a munkaadót megbüntetni nem lehet. — Ha a tanonc tanszerekkel nem rendelkezik, nem szükséges őt az iskolából hazaküldeni, hanem a tanszerek beszerzését az 1922:XII. tc. 116.§-nak utolsó bekezdésében meghatározott módon kell biztosítani.

ZWACK LIKÖRGYÁR elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot, kész coctailt és tokaji borból főzött Brandyt (Konyak) hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok. Kérjen coctail-receptet! Keeskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében. Unicum versenyen kívül.

Élelmiszerekkel foglalkozó üzemek falburkolása. A tisztiorvosi hivatalok elrendelték, hogy az élelmiszerek előállításával, illetve árusításával foglalkozó üzemek falainak olajfestéssel való ellátása nem elegendő, hanem azokat higiénikus, könnyen tisztán tartható burkolással, csempével, vagy palalemezekkel kell fedni.

Ez a rendelkezés tetemes anyagi terhet ró a kávéipar gyakorlóira is, különösen a mai dekonjunktura idején, amikor úgyszólván felemészítik az üzleti hasznot az aránytalan tehertételek.

A rendelkezésnek megfelelő burkoló anyagok ára igen magas: különösen áll ez a csempére, de a palaburkolás is nagy befektetést jelent.

Fentiek kapcsán, mint érdekes véletlent említjük fel, hogy most folynak a II. ker. Fő-utca 68. alatt a régi Nyúl-kaszárnya bontási munkái és ami a legkritikábban fordul elő, a bontásból nagy mennyiségű ép palalemez is árusításra kerül, az új palalemezek árának egy csekély hányadért.

Ipartársainkat valószínűleg érdekelni fogja ez a ritka lehetőség, éppen ezért sietünk hírt adni róla.

Palalemezek bontásból. Fal, butor, asztal, pult stb. burkoláshoz, valamint portál készítéshez alkalmas csiszolt, fényezett, nagyméretű palalemezek kisebb-nagyobb tételekben, **feltűnően olcsón kerülnek kiárusításra.** **Bontási iroda, II., Fő-utca 68. II. udvar**
Telefonhívó: 155-385.

Figyelje a szelvényt!

Ha számjelzést talál a kockában, úgy Ön igényelhet egy művészi **olaj-portrét**, modell vagy fénykép után, 40×50 cm. nagyságban, elsőrangú kiállító művésztől.

ILY PORTRE RENDES ÁRA 200 PENGŐ

Számjelzéses díjtárgy-szelvényünk ellenében csak a diszes képkeret, stb. kész-kiadásokért fizetendő **20.—** pengő. Portré helyett más műtárgyat is választhat a számjelzéses szelvényre, legfeljebb **P 200.—** értékben, de a képkeret ára, stb. kész-kiadás ez esetben is megtérítendő. **P 1.—** kezelési költség csak akkor fizetendő, ha díjtárgy-szelvény 30 nap után lesz beváltva. 6 hónap elmultával minden igény elvész.

Beváltási hely:

Pannonia Művész-Otthon, Budapest, VIII., Kisfaludy u. 28-B
Telefon: 344-673. Nyitva 12–6 óráig.

Díjtárgy szelvény

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

VÉDJEGET

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 1-310-03, 1-453-71.

Alapított 1824.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat
minden színben a legolcsóbb árban készít

KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút
sarok.) Telefon: 1-378-69.

Kapható:

Berkovits

papírárgyár
kávéházi, éttermi
és cukrászati
kellékek

**BUDAPEST,
VII, SIP UCCA 4.**

Telefon: 142-531

DEKA
TOLFOGVAJÓ KÜLÖNLEGESSÉG
DELKA

Kávéházi tűzhelyek

nagy fűtőanyag megtakarítással. Főzőedények, üstök, kávéfőző-
kannák állandó raktára. Ónozás

Jancsurák Gusztáv

aranykoszorus cég, Budapest, IX., Ferenc-u. 39. Tel: 1-308-47.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait
palackozva és hordótételben.

Mielőtt tükörszükségletét

beszerezné, vagy üvegezési
munkálatait kiadná

saját érdekében kérjen ajánlatot

TÜKÖR ÉS ÜVEGÁRUHÁZTÓL

Népszínház-ucca 33. Telefon: 338-613

Használt belga-fükrök nagy választékban

NAGY IGNÁC

pincelfelszerelési
cikk raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, á. m.: borszivattyúk,
szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.